

This document may only be used on a stand alone basis. Use in a network is only permitted when a supplementary license agreement for us in a network with NEN has been concluded.

NTA 8080-2 ^(nl)

Duurzaam geproduceerde biomassa voor bio-energie en biobaseproducten – Deel 2: Eisen aan ketenbeheer

Nederlandse technische afspraak

Vervangt NTA 8080:2009 (nl), samen met NTA 8080-1:2015 (nl)

ICS: 03.100.50; 13.020.20; 27.190; 71.100.99; 75.160; 83.140.99

December 2015

NEN

Normalisatie: de wereld op één lijn.

Voorbeeld
Preview

Nederlandse technische afspraak

NTA 8080-2

(nl)

Duurzaam geproduceerde biomassa voor
bio-energie en biobased producten –
Deel 2: Eisen aan ketenbeheer

Sustainably produced biomass for bioenergy
and bio-based products –
Part 2: Chain-of-custody requirements

Vervangt NTA 8080:2009 (nl), samen met NTA 8080-1:2015 (nl)

ICS 03.100.50; 13.020.20; 27.190; 71.100.99; 75.160; 83.140.99

december 2015

Voorbeeld
 Preview

THIS PUBLICATION IS COPYRIGHT PROTECTED

DEZE PUBLICATIE IS AUTEURSRECHTELIJK BESCHERMD

Apart from exceptions provided by the law, nothing from this publication may be duplicated and/or published by means of photocopy, microfilm, storage in computer files or otherwise, which also applies to full or partial processing, without the written consent of the Netherlands Standardization Institute.

The Netherlands Standardization Institute shall, with the exclusion of any other beneficiary, collect payments owed by third parties for duplication and/or act in and out of law, where this authority is not transferred or falls by right to the Reproduction Rights Foundation.

Auteursrecht voorbehouden. Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van het Nederlands Normalisatie-instituut niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm, opslag in computerbestanden of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking.

Het Nederlands Normalisatie-instituut is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor verveelvoudiging te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden, voor zover deze bevoegdheid niet is overgedragen c.q. rechtens toekomt aan de Stichting Reprorecht.

Although the utmost care has been taken with this publication, errors and omissions cannot be entirely excluded. The Netherlands Standardization Institute and/or the members of the committees therefore accept no liability, not even for direct or indirect damage, occurring due to or in relation with the application of publications issued by the Netherlands Standardization Institute.

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. Het Nederlands Normalisatie-instituut en/of de leden van de commissies aanvaardden derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade, ontstaan door of verband houdend met toepassing van door het Nederlands Normalisatie-instituut gepubliceerde uitgaven.

Inhoud

Voorwoord	4
1 Onderwerp en toepassingsgebied	7
2 Normatieve verwijzingen	8
3 Termen en definities	8
4 Ketenmodellen voor traceerbaarheid	10
4.1 Beschrijving van ketenmodellen.....	10
4.2 Toepasbaarheid van ketenmodellen.....	15
5 Eisen aan ketenbeheer	16
5.1 Algemeen.....	16
5.2 Transactiecertificaat	16
5.3 Administratie.....	17
5.4 Productielocatie.....	19
6 Verklaringen	19
6.1 Verklaringen bij toepassing in bio-energie.....	19
6.2 Verklaringen bij toepassing in biobased producten	19
Bijlage A (informatief) Voorbeelden van massabalanssystemen	20
Bibliografie	27

OrbEER
Preview

Voorwoord

Wereldwijd worden ambitieuze doelen gesteld voor het aandeel duurzame energie in het totale energieverbruik. In veel landen speelt de inzet van biomassa een belangrijke rol bij de opwekking van elektriciteit en warmte en bij de productie van transportbrandstoffen. Een belangrijk maatschappelijk aandachtspunt bij de inzet van biomassa voor energiedoelstellingen is dat de biomassa aantoonbaar duurzaam is geproduceerd. Om deze reden is in 2009 de eerste editie van NTA 8080 gepubliceerd. De duurzaamheidseisen in deze NTA waren ontleend aan het eindrapport *Toetsingskader voor duurzame biomassa*, dat was opgesteld door de projectgroep "Duurzame productie van biomassa", onder voorzitterschap van Jacqueline Cramer.

Aan de hand van NTA 8080 is een certificatiesysteem ontwikkeld, waarmee organisaties een instrument wordt geboden om aan te tonen dat ze aan de duurzaamheidseisen van NTA 8080 voldoen. Door middel van een certificaat, dat door een certificatie-instelling bij positieve beoordeling wordt afgegeven, kan een organisatie kenbaar maken aan NTA 8080 te voldoen. Het NTA 8080-certificatiesysteem is door de Europese Commissie erkend als vrijwillige regeling om aan te tonen dat wordt voldaan aan de duurzaamheidseisen voor biobrandstoffen en vloeibare biomassa, zoals opgenomen in Richtlijn 2009/28/EG.

Een NTA wordt ten minste eenmaal in de drie jaar beoordeeld op actualiteit en geldigheid. Belanghebbende partijen hebben hierbij aangegeven dat NTA 8080 behoorde te worden herzien. De volgende overwegingen waren onder meer aanleiding om NTA 8080 te herzien (in willekeurige volgorde):

- Het toepassingsgebied van NTA 8080:2009 was duurzaam geproduceerde biomassa voor toepassing in bio-energie. Met een toenemend gebruik van biomassa in de (fijn)chemische industrie, ter vervanging van fossiele grondstoffen, ontstaat ook in deze sector de behoefte om aan te kunnen tonen dat de in te zetten biomassa duurzaam is geproduceerd. Met de gedachte dat voor biobased producten in principe dezelfde biomassa kan worden ingezet als voor bio-energie, zou het toepassingsgebied van NTA 8080 eenvoudig uit te breiden zijn naar duurzaam geproduceerde biomassa voor toepassing in biobased producten.
 - Ten behoeve van de eerder genoemde erkenning van het NTA 8080-certificatiesysteem door de Europese Commissie zijn interpretaties van de tekst van NTA 8080:2009 noodzakelijk geweest om volledig aan te sluiten bij de wettelijke bepalingen zoals die zijn opgenomen in Richtlijn 2009/28/EG. Het is wenselijk dat deze interpretaties integraal onderdeel uitmaken van NTA 8080 in plaats van in een interpretatiedocument te zijn vastgelegd.
 - In Europees verband is door CEN/TC 383 "Sustainably produced biomass for energy applications" de vierdelige EN 16214-reeks ontwikkeld voor biobrandstoffen en vloeibare biomassa. Alle CEN-leden hebben de verplichting om Europese normen als nationale norm over te nemen en eventueel strijdige nationale normen in te trekken. Het toepassingsgebied van en de duurzaamheidsaspecten in de EN 16214-reeks zijn beperkter dan die in NTA 8080. Wel is het zaak dat NTA 8080 aansluit bij en gebruik maakt van Europese normen. Bij de uitbreiding van het toepassingsgebied naar biobased producten behoort eveneens rekening te worden gehouden met de normen die door CEN/TC 411 "Bio-based products" zijn gepubliceerd en worden ontwikkeld, waarbij wordt erkend dat de normen die in ontwikkeling zijn, aan veranderingen onderhevig kunnen zijn.
- OPMERKING In deze NTA zijn verwijzingen opgenomen naar EN-normen. Deze normen zijn door alle bij CEN aangesloten landen als nationale norm aanvaard en als zodanig beschikbaar (bijvoorbeeld in Nederland als NEN-EN, in Duitsland als DIN-EN, in Frankrijk als NF-EN en in het Verenigd Koninkrijk als BS-EN).
- In internationaal verband is door ISO/PC 248 "Sustainability criteria for bioenergy" ISO 13065 ontwikkeld, die de principes, criteria en indicatoren beschrijft om de beoordeling van de milieu-, sociale en economische aspecten van duurzaamheid van de bio-energieleveringsketen te vergemakkelijken. Met deze internationale norm behoort rekening te worden gehouden.
 - In NTA 8080:2009 werd verwezen naar rekentools voor de berekening van broeikasgasemissies, die inmiddels zijn vervangen door rekentools die in het kader van het Biograce I- en Biograce II-project zijn ontwikkeld. Daarnaast wordt de voorkeur gegeven aan het voorschrijven van de berekeningswerkwijze voor broeikasgasemissieberekeningen met een informatieve verwijzing naar rekentools die kunnen worden gebruikt.

- Uit diverse (pilot)projecten is naar voren gekomen dat voor een aantal duurzaamheidsaspecten in NTA 8080:2009 de eisen concreter konden worden geformuleerd. Dat betrof bijvoorbeeld eisen waarin werd gesteld dat praktijken behoren te worden ingesteld volgens ILO-verdragen en de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens*. Een aantal aspecten daaruit is door middel van interpretaties verduidelijkt. Het verdiende in elk geval aanbeveling dat NTA 8080 eenduidiger werd opgesteld, zodat organisaties beter weten wat van ze wordt verwacht en een auditor meer handvatten heeft om te beoordelen of organisaties voldoen aan de eisen. De interpretaties zijn hierbij meegenomen.
- In NTA 8080:2009 was een hoofdstuk opgenomen met eisen aan certificatie. In principe behoren eisen aan certificatie in een ander document te worden beschreven, wat ook aansluit bij de praktijk van ISO. In NTA 8080 zijn nu de eisen voor certificatie tegen NTA 8080 beschreven, waarmee het desbetreffende hoofdstuk in NTA 8080:2009 overbodig werd.
- In NTA 8080:2009 werden summier de eisen aan traceerbaarheid beschreven. Bij het ontwikkelen van het certificatiesysteem zijn de eisen aan traceerbaarheid nader uitgewerkt en vastgelegd in het bijbehorende interpretatiedocument. Het is wenselijk dat deze interpretaties integraal onderdeel uitmaken van NTA 8080 in plaats van in een interpretatiedocument te zijn vastgelegd.
- De van toepassing zijnde duurzaamheidseisen voor biomassastromen in de lijst met uitzonderingen (reststromen) in bijlage A van NTA 8080:2009 strookten niet met die van Richtlijn 2009/28/EG voor wat betreft primaire stromen. Deze kwestie is ondervangen door middel van een interpretatie, waarvan het wenselijk is dat deze integraal onderdeel uitmaakt van NTA 8080. Met het toenemend gebruik van reststromen verdiende het ook aanbeveling om de lijst met uitzonderingen tegen het licht te houden.
- Er zijn nieuwe inzichten en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsaspecten, die behoorden te worden overwogen. Die betreffen onder meer cascadering, indirecte landgebruiksveranderingen, koolstofschuld, omgang met certificaten voor duurzaam bosbeheer, en wetgeving omtrent illegaliteit van houtige biomassa.

Een breed samengestelde werkgroep heeft, mede op basis van bovenstaande punten, de tweede editie van NTA 8080 opgesteld. Tijdens de herziening is de werkgroep tot de conclusie gekomen dat de duurzaamheidseisen en de eisen aan ketenbeheer beter in twee afzonderlijke documenten konden worden vastgelegd, gezien de aard van de eisen en de sterke link met certificatie waar het ketenbeheer betreft. Daarom is NTA 8080 in twee delen gesplitst. Dit deel van de NTA beschrijft de eisen aan ketenbeheer; deel 1 van de NTA beschrijft de duurzaamheidseisen.

Tijdens de herziening is als onderdeel van het Energieakkoord ¹⁾ een expertgroep van start gegaan om de duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa voor de bijstook in kolencentrales uit te werken, zoals overeengekomen in het Energieakkoord. De werkgroep heeft besloten om aan te sluiten bij de uitkomsten van deze expertgroep, om te borgen dat met deze NTA ook kan worden aangetoond dat wordt voldaan aan de duurzaamheidscriteria uit het Energieakkoord.

Hoewel 'book and claim' in deze NTA als een van de drie gangbare ketenmodellen wordt genoemd, is dit ketenmodel in deze NTA uitgesloten om te worden toegepast in de handelsketen voor bio-energie of biobased producten. De volledige loskoppeling van het fysieke product en de duurzaamheidsclaim, waar bij 'book and claim' sprake van is, wordt als niet wenselijk ervaren. Daarom zijn geen eisen aan een 'book and claim'-systeem geformuleerd.

Deze NTA is bedoeld voor alle organisaties in de biomassaketten voor bio-energie en biobased producten, ongeacht grootte, geografische ligging en soort grondstoffen. In deze NTA wordt een organisatie de ruimte geboden om zelf invulling te geven aan de maatregelen die ze behoort te nemen om aan de eisen te voldoen. Hierbij kan de organisatie rekening houden met de aard en omvang van haar activiteiten. Van de organisatie wordt verwacht dat ze haar keuzes onderbouwt. Dit is ook van belang indien de organisatie ervoor kiest om door een derde partij te laten beoordelen of ze aan de eisen van deze NTA voldoet.

1) Het Energieakkoord is een overeenkomst voor duurzame groei die met ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen, is gesloten. Kern van het Energieakkoord zijn breed gedragen afspraken over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid.

In deze NTA worden de volgende werkwoordsvormen gebruikt:

- 'moeten' geeft een eis aan;
- 'behoren' geeft een aanbeveling aan;
- 'mogen' geeft een toestemming aan;
- 'kunnen' geeft een mogelijkheid of geschiktheid aan.

De tekst van deze NTA is opgesteld door de werkgroep "Herziening NTA 8080:2009". Een conceptversie van de NTA is breder uitgezet voor commentaar, onder andere bij de leden van de normcommissie "Duurzaamheidscriteria voor biomassa" en vertegenwoordigers van branches die mede zijn gericht op de (primaire) productie van biomassa, zowel internationaal als kleinschalig. Ten tijde van de publicatie van deze NTA bestond de werkgroep uit de volgende leden:

- Jeannette Hofman-Züter (voorzitter), NEN
- Chris Arthers, Essent
- Silvan de Boer, Eneco
- Corné Boot, E.On
- Arjen Brinkmann, Branche Vereniging voor Organische Reststromen (BVOR) en Brinkmann Consultancy
- Jorn Bronsvort, Quality Services Certification
- Harry Croezen, CE Delft
- Bart Dehue, Vattenfall
- Eric Evers, DEKRA Certification
- Timo Gerlagh, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)
- Marieke Harteveld, IUCN-NL
- Lawrence van Hevelingen, CNG Net
- Ria Kalf, Platform Bio-energie
- Miriam Knörzer, GDF Suez
- Harold Martina, GMSP Sustainability & Management Consultants
- Roel Nozeman, FSC Nederland
- Leo Posthuma, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Bianca Rombout-Hage, Vereniging Afvalbedrijven
- Arjette Stevens, Wereld Natuurfonds (WNF)
- Leo van der Vlist, Nederlands Centrum voor Inheemse Volkeren (NCIV)
- Henk Wanningen, Staatsbosbeheer
- Harmen Willemse, NEN
- Willem Wiskerke, Greenpeace
- Jarno Dakhorst (secretaris), NEN

Duurzaam geproduceerde biomassa voor bio-energie en biobased producten

– Deel 2: Eisen aan ketenbeheer

1 Onderwerp en toepassingsgebied

Dit deel van deze NTA beschrijft de eisen aan de handelsketen van biomassaproductie tot eindtoepassing als bio-energie of biobased producten, om de traceerbaarheid naar de herkomst van de biomassa te borgen. Biomassa of producten vervaardigd uit biomassa kunnen in vaste, vloeibare en gasvormige vorm voorkomen.

Deze NTA is van toepassing op organisaties die:

- biomassa willen produceren of reststromen willen inzamelen ten behoeve van toepassing in bio-energie of biobased producten en deze als duurzaam geproduceerd willen afzetten (ook aangeduid met 'producer');
- biomassa willen bewerken of verwerken en deze als duurzaam verkregen en duurzaam bewerkt/verwerkt willen afzetten (ook aangeduid met 'processor');
- (bewerkte/verwerkte) biomassa willen verhandelen, en daarbij moeten kunnen aantonen dat (een deel van) de levering duurzaam is geproduceerd, bewerkt/verwerkt en verkregen (ook aangeduid met 'trader');
- (bewerkte/verwerkte) biomassa willen inzetten voor toepassing in bio-energie of biobased producten, en daarbij moeten kunnen aantonen dat (een deel van) de biomassa duurzaam is geproduceerd, bewerkt/verwerkt en verkregen (ook aangeduid met 'end-user').

OPMERKING Organisaties die alleen geproduceerde of bewerkte/verwerkte biomassa transporteren, maar geen eigenaar zijn van dit materiaal, vallen buiten het toepassingsgebied van deze NTA.

Figuur 1 geeft schematisch het toepassingsgebied van deze NTA en geeft voorbeelden van de leveringsketen.

Bestelformulier

Stuur naar:

NEN Standards Products & Services
t.a.v. afdeling Klantenservice
Antwoordnummer 10214
2600 WB Delft

NEN Standards Products & Services

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

T (015) 2 690 390
F (015) 2 690 271

www.nen.nl/normshop

Ja, ik bestel

__ ex. NTA 8080-2:2015 nl Duurzaam geproduceerde biomassa voor bio-energie en biobased producten - Deel 2: Eisen aan ketenbeheer € 41.00

Wilt u deze norm in PDF-formaat? Deze bestelt u eenvoudig via www.nen.nl/normshop

Gratis e-mailnieuwsbrieven

Wilt u op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op het gebied van normen, normalisatie en regelgeving? Neem dan een gratis abonnement op een van onze e-mailnieuwsbrieven. www.nen.nl/nieuwsbrieven

Gegevens

Bedrijf / Instelling

T.a.v. O M O V

E-mail

Klantnummer NEN

Uw ordernummer BTW nummer

Postbus / Adres

Postcode Plaats

Telefoon Fax

Factuuradres (indien dit afwijkt van bovenstaand adres)

Postbus / Adres

Postcode Plaats

Datum Handtekening

Retourneren

Fax: 015 2 690 271

E-mail: klantenservice@nen.nl

Post: NEN Standards Products & Services,

t.a.v. afdeling Klantenservice
Antwoordnummer 10214,
2600 WB Delft

(geen postzegel nodig).

Voorwaarden

- De prijzen zijn geldig tot 31 december 2018, tenzij anders aangegeven.
- Alle prijzen zijn excl. btw, verzend- en handelingskosten en onder voorbehoud bij o.m. ISO- en IEC-normen.
- Bestelt u via de normshop een pdf, dan betaalt u geen handeling en verzendkosten.
- Meer informatie: telefoon 015 2 690 391, dagelijks van 8.30 tot 17.00 uur.
- Wijzigingen en typfouten in teksten en prijsinformatie voorbehouden.
- U kunt onze algemene voorwaarden terugvinden op: www.nen.nl/leveringsvoorwaarden.